

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Ndc/21/2024
Identifikačné číslo spisu: 6124228978
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6124228978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: REALBYT BB, s.r.o., Banská Bystrica, Železničarska 634/9, Banská Bystrica, IČO: 52281591, zastúpeného KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Banská Bystrica, Komenského 3, IČO: 36648892, proti žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Pribinova 19, IČO: 00151700, o zaplatenie 394,30 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 66C/7/2024, o námietke miestnej príslušnosti žalovanej a o návrhu žalovanej na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 66C/7/2024 je p r í s l u š n ý Mestský súd Bratislava III.

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 22. marca 2024 (č. l. 1) postúpil spor podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súde Bratislava IV, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko bol Okresnému súde Banská Bystrica žalobcom v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní.

2. Žalovaná po postúpení veci pri prvom procesnom úkone, ktorý jej patril vznesla námietku miestnej príslušnosti, nakoľko v zmysle § 19 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je podľa nej daná príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica z dôvodu existencie organizačnej zložky žalovanej so sídlom v Banskej Bystrici. Argumentáciu podporila odkazom na ich internetovú stránku, kde v časti kontakty je uvedená korešpondenčná adresa pre Banskú Bystricu. Súčasne navrhla prikázanie veci Okresnému súde Banská Bystrica z dôvodu vhodnosti s poukazom na jej organizačnú zložku, sídlo žalobcu a jeho právneho zástupcu v Banskej Bystrici a sídlo servisu vo Zvolene, ktorý vykonal opravu. Podľa jej názoru by prikázanie veci Okresnému súde Banská Bystrica bolo vzhľadom na strany a prejednávany spor najvhodnejší a najhospodárnejší.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení nesúhlasí s námietkou miestnej príslušnosti, nakoľko z tvrdení žalovanej nevyplýva, že by mala zriadenú organizačnú zložku v Banskej Bystrici alebo že sa problém týka organizačnej zložky. Uvedenú vec riešilo oddelenie likvidácie žalovaného a nie jeho organizačná zložka. Skutočnosť, že poisťnú udalosť malo na starosti pracovisko žalovanej v Banskej Bystrici neznamená podľa žalobcu, že miestne príslušným je Okresný súd Banská Bystrica

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu dospel k záveru, že na konanie je príslušný Mestský súd Bratislava III a súčasne neboli naplnené dôvody zakladajúce prikázanie veci z dôvodu vhodnosti.

5. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobcom tvrdeného nezákonného krátenia poisťného plnenia (náhrady škody), na ktoré mu nárok v dôsledku škodovej udalosti. Náhrada škody, resp. poisťné plnenie mu malo byť v celosti uhradené z havarijného poistenia u žalovanej.

6. Upomínací súd vydal v konaní dňa 26. februára 2024 platobný rozkaz č. k. 26Up/298/2024-0, proti ktorému podala žalovaná dňa 08. marca 2024 odpor (č. l. 25 a nasl.). Následne vyzval upomínací súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy vyjadril k podanému odporu a v rovnakej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na výzvu upomínacieho súdu žalobca reagoval podaním, v ktorom navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP.

7. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

8. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

9. Podľa ust. § 12 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa ust. § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa ust. § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

12. Podľa ust. § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

13. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

14. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

15. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

16. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

17. Podľa ust. § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

18. Podľa ust. § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

19. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) organizačnou zložkou podniku sa rozumie organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku.

20. Podľa § 27 ods. 2 písm. e) ObZ do obchodného registra sa zapisujú organizačné zložky podnikov slovenských právnických osôb.

21. Preskúmaním predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica z 26. februára 2024 č. k. 26Up/298/2024-0 podala žalovaná včas odpor.

22. Nakoľko podaný odpor splňal náležitosti potrebné pre jeho vecné prejednanie príslušným súdom podľa CSP v nadväznosti na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, upomínací súd bol povinný postúpiť vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku.

23. Po postúpení na Mestský súd Bratislava IV, si žalovaná uplatnila námietku miestnej príslušnosti spolu s návrhom o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti s prihliadnutím na sídlo žalobcu, jeho právneho zástupcu a sídlo organizačnej zložky žalovanej.

24. Najvyšší súd po preskúmaní Obchodného registra zistil, že žalovaná nemá zriadenú žiadnu organizačnú zložku. Táto skutočnosť nevyplýva ani z podania žalovanej alebo jej internetovej stránky. Ani zo spisu nevyplýva, že za žalovanú konala jej organizačná zložka. Z tohto dôvodu nemožno vyhovieť uplatnenej námietke žalovanej o miestnej príslušnosti podľa organizačnej zložky.

25. Pozornosť najvyšší súd upriamil na skutočnosť, že v danom prípade je žalobcom právnická osoba a žalovanou je právnická osoba (poisťovňa). Poškodené motorové vozidlo bolo v čase poistnej udalosti poistené u žalovanej na základe poistnej zmluvy havarijnom poistení motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX/XXXXXX, pričom žalovaná vykonala likvidáciu poistnej udalosti pod č. XXXXXXXXXXXX. Najvyšší súd zastáva názor, že v danej veci ide o spor medzi právnickými osobami, ktorý má povahu obchodného záväzku poisťovne z havarijného poistenia.

26. Najvyšší súd preto uzatvára, že za daných skutkových okolností je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III podľa ust. § 22 písm. a) CSP, pretože sa jedná o spor vyplývajúcej z obchodného záväzkového vzťahu medzi podnikateľmi navzájom, ktorý sa týka ich podnikateľskej činnosti.

27. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu

delegácie z dôvodu vhodnosti je zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný avšak vždy zákonu zodpovedajúci charakter.

28. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

29. Žalobca vo svojej žalobe neoznačil ako žalovanú stranu jej organizačnú zložku, ale priamo žalovanú, s ktorou komunikoval aj pred začatím súdneho konania. Rovnako z Obchodného registra nevyplýva žiadna organizačná zložka žalovanej. Vychádzajúc z návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, najvyšší súd po preskúmaní predloženej veci nezistil také relevantné okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že prikázanie veci Okresnému súdu Banská Bystrica by bolo vhodné na základe sídla organizačnej zložky žalovanej a sídla žalobcu. Súčasne je potrebné pripomenúť, že žalobca nesúhlasil s námietkou miestnej príslušnosti žalovanej, čím vyjadril aj svoj nesúhlas s jeho vhodnosťou.

30. Najvyšší súd v danom prípade nezistil splnenie podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 CSP), a preto návrhu žalobcu nemohol vyhovieť.

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.